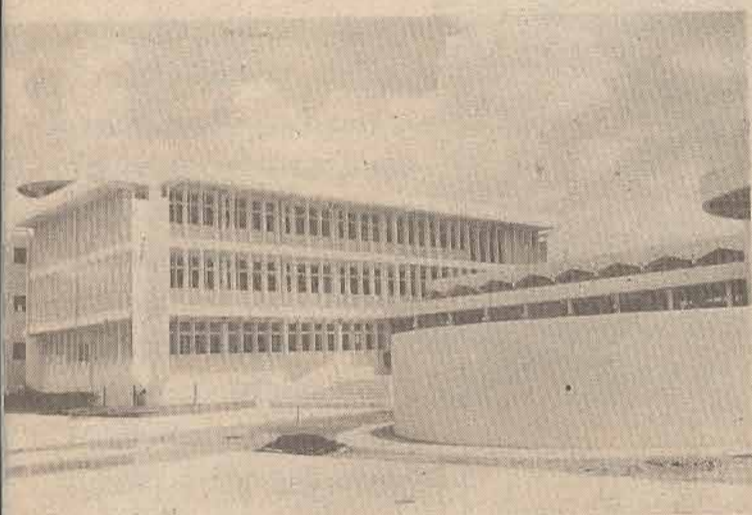

ของฝากจาก

ศูนย์การศึกษา เกี่ยวกับภาคใต้

มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์

วิทยาเขต ปัตตานี

1. ตีลาจาริกถนอมศพ (Tomstone) ภาษาจีนอายุเกือบ 400 ปี

“ผมเห็นแท่นหินอันใหญ่นี้วางอยู่ใต้ถุนบ้านผมมานานแล้วครับ” นายรอซียู เดคาเก็ง หนุมไทยมุสลิมแห่งหมู่บ้านกรือเซะ ตำบลตันหยงลูโละ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี บอกให้ผู้เขียนและคณะทราบ

เขาเล่าต่อไปว่า “แม่ผมชอบสะสมของเก่า และไปพบแท่นหินภาษาจีนอันนี้ขณะที่ชาวบ้านใช้เป็นที่พักเสื่อผ้า แม่ผมเลยขอมารื้อที่บ้านจนบัดนี้”

“ชาวบ้านได้แท่นหินมาจากที่ใดก่อน” ผมถามพร้อมกับใช้เศษผ้าทำความสะอาดตีลาจาริก

ชายหนุมร่างมะขามข้อเดียวตอบ “แม่เคยเล่าว่าชาวบ้านหามาจากชายทะเลใกล้กับที่ตั้งโรงงานปลากระป๋องเดี๋ยวนี้ ผมเข้าใจว่าที่ตรงนั้นคงมีแท่นหินที่จาริกชื่อคนตายอีก แต่เสียคายน้ำทะเลท่วมหมดแล้ว”

นายรอซียูกลับมาพูดถึงเรื่องความประสงค์ของพวกเขาว่า “ถ้าอาจารย์ต้องการสมบัติอันนี้ไปเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑ์ ศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับภาค

นายสน แก้วตัน

ใต้ ผมเองก็ตัดสินใจไม่ได้หรอกครับ ตอนนี้พ่อแม่ผมตายหมดแล้ว เหลือแต่พี่ชายผมคนเดียวชื่อ วสันต์ กูเดคาเก็ง ขณะนี้ทำงานอยู่ที่โรงแรมคอนติเนนตัล กรุงเทพฯ อาจารย์ลองติดต่อไปเถอะครับ”

จากนั้นผู้เขียนได้ติดต่อกับบุคคลดังกล่าว และได้รับอนุญาตด้วยความยินดีคุณวสันต์ขำในตอนท้ายว่า “คุณช่วยเขียนคำอุทิศชื่อพ่อแม่ของผมคือ คาโต๊ะหะยี วันซู และ นางเวบือ เซาะกูเดคาเก็ง ด้วยนะครับ”

ข้อความในตีลาจาริก

ตีลาจาริกนี้ มีขนาดกว้าง 17 นิ้ว ยาว 33 นิ้ว และหนา 4 นิ้ว มีอักษรเพียงด้านเดียว คืออักษรจีนเรียงเป็น 3 แถว และแถวที่ 3 นั้นลบเลือนหายไปหลายตัว

คุณเกษม สวัสดิทธิเสถียร นายช่างประดิษฐ์กรอบพระ ชาวปัตตานีได้แปลเป็นภาษาไทยดังต่อไปนี้

อักษรแถวที่ 1 จากซ้าย

ตั้งขึ้นเมื่อวันมงคล อุกุณิมหันต์

ลำดับปีเหินเงิน

ศักราชว่านลี่ ราชวงศ์เหม็ง
อักษรแถวที่ 2

ฮวงซู่ฮุมารดา มีนามว่า ซู่ฉิน แซ่
เงิน

อักษรแถวที่ 3 (มีอักษรลบหายจำนวน
หลายตัว)

บุชา.....
คำอธิบาย มีเหินเงิน ตรงกับ คศ.
1592 หรือ พ.ศ. 2135 สมัยราชวงศ์
เหม็งของจีน และสมัยพระนเรศวรมหา
ราช กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี
สมัยนั้นเมืองปัตตานีมีกษัตริย์ปกครอง
เป็นผู้หญิง อาจเป็นสมัยของรายอหรือ
ราชินีเยาหรือราชามิรุ ปัตตานียุคนั้นเป็น
เมืองที่สำคัญ ชาวจีนและชาวต่างชาติ
เข้ามาค้าขายเป็นจำนวนมาก ลืมไต่
เคี่ยม และลี้มกอเหนี่ยวได้เดินทางมา
ปัตตานีในยุคนั้น จนได้เป็นบุคคลที่ชาว

ปัตตานีและชาวหัวไกล่เคียงยกย่อง
นับถือในยุคนั้น

นางซู่ฉิน แซ่เงินคือใคร? ถ้าพิ-
จารณาตามช่วงเวลาข้างต้นแล้วซู่ฉิน
แซ่เงิน (ภาษาจีนกลาง) หรือ ซุกกึ่ง
แซ่ตัน (ภาษาแต้จิ๋ว) น่าจะเป็นบุคคล
ร่วมสมัยกับเจ้าแม่ลี้มกอเหนี่ยว และลี้ม
ไต่เคี่ยม แต่ปัญหาว่านางจะเป็นญาติ
หรือเป็นบริวารบุคคลทั้งสองอย่าง
ไร? ข้อสงสัยนี้ต้องศึกษาค้นคว้าต่อ
ไปอีกโดยเฉพาะอย่างยิ่งชายทะเลตำบล
ตันหยงลูโละ ซึ่งอยู่ถัดจากมัสยิดกรือ
เซะเป็นชุมชนโบราณ มีร่องรอยของวัง
เก่า มีสุสานโบราณ และศิลปวัตถุ
โบราณ ตลอดจนจนถึงความเชื่อต่าง ๆ
ของชาวบ้านล้วนน่าสนใจอย่างยิ่ง

ข้อคิดจาก Frank Wolfgang
ศาสตราจารย์ชาวเยอรมันซึ่งเชี่ยวชาญ
เกี่ยวกับอักษรจีนโบราณ ได้เดินทางมา
แวะเยี่ยมชมศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับภาค

ใต้และศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอักษรจีน
ตามสุสานชาวจีนในจังหวัดปัตตานี
และอำเภอเบตง จังหวัดยะลา เมื่อกลาง
เดือนตุลาคม 2527

“มันเป็นหลักฐานสำคัญทางประ-
วัติศาสตร์ทีเดียวครับ” ศาสตราจารย์วัย
เกือบ 70 ปีให้ความเห็นเกี่ยวกับศิลาจารึก
ภาษาจีนในพิพิธภัณฑ์ศูนย์การศึกษา
เกี่ยวกับภาคใต้” จารึกอันนี้ทำไว้เมื่อ
พ.ศ. 2135 แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าชื่อ
ลูกหลานที่อยู่ทางด้านซ้ายของหินซึ่ง
เป็นผู้สร้างก็ไม่สามารถอ่านได้เพราะลบ
เลือนหมด ดแล้วหลักฐานอันนี้ชี้ให้เห็น
ว่าชาวจีนได้เดินทางมาปัตตานีก่อนที่จะ
ไปมลายู และชาวเพราะจารึกภาษาจีน
เก่าแก่ที่สุด ผมเห็นที่มละกาเป็น
พ.ศ. 2165 ซึ่งอยู่หลังจากจารึกที่ปัตตานี
ถึง 30 ปี อย่างไรก็ตามจารึกภาษาจีน
โบราณผมลงความเห็นว่ามียู่ 3
หลัก คือที่ปัตตานี มาเลเซีย และอินโดนี
เซีย แต่ที่ปัตตานีหรือที่ศูนย์การศึกษา
เกี่ยวกับภาคใต้เป็นหลักที่สร้างไว้ก่อน
หลักอื่น ๆ ครับ”

ศาสตราจารย์ Frank Wolfgang
ได้ให้ความเห็นต่อไปอีกว่า “ผมมั่นใจ
ว่าตระกูลลี้มสองพี่น้องได้เดินทางมา
ปัตตานีจริง ๆ แม้แต่เอกสารก็อ้างถึง
เช่นเอกสารชื่อ Dictionary of Ming
Biography เขียนโดย ฮกคังจิง ก็ยืนยัน
ไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
การศึกษาเรื่องชาวจีนเดินทางมาปัตตานี
และจังหวัดในภาคใต้ล้วนน่าสนใจมาก
ครับ”

ท่านผู้ใดสนใจเกี่ยวกับศิลาจารึก
ภาษาจีนดังกล่าว เชิญเยี่ยมชมและศึกษา
ได้ที่พิพิธภัณฑ์ศูนย์การศึกษาเกี่ยว
กับภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานคร
ินทร์ จังหวัดปัตตานี ฉบับหน้าพบกัน
ใหม่ด้วยเรื่องที่น่าสนใจต่อไป ♦